

Pērtiķu bakas

Publicēts: 24.05.2022.

Pērtiķu bakas ir reta vīrusu izraisīta infekcijas slimība, kura visbiežāk sastopama Centrālāfrikas un Rietumāfrikas valstīs. Infekcijas rezervuārs dabā joprojām nav zināms, bet vīruss tika konstatēts dažiem grauzējiem un pērtiķiem, no kuriem inficējās arī cilvēki. Pērtiķu baku gadījumi cilvēkiem bija reģistrēti arī ārpus Āfrikas saistībā ar starptautiskiem ceļojumiem vai importētiem dzīvniekiem. Pērtiķu baku inkubācijas periods (laiks no inficēšanās līdz simptomiem) ir no 5 līdz 21 dienai.

Latvijā reģistrēti seši pērtiķu baku inficēšanās gadījumi. Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) veicot epidemioloģisko izmeklēšanu noskaidroja, ka visi apstiprināto pērtiķu baku gadījumu infekcijas avoti ir ārpus Latvijas, vietējā transmisija sabiedrībā nav konstatēta. Visi seši gadījumi ir epidemioloģiski parvaldīti, kā arī SPKC organizēja standarta epidemioloģiskās drošības pasākumus, lai novērstu infekcijas izplatīšanos.

Pasaules Veselības organizācijas pagaidu gadījuma definīcija

Apstiprināts gadījums:

gadījums, kas atbilst aizdomīga vai iespējama gadījuma definīcijai un ir laboratoriski apstiprināts, nosakot PB vīrusam unikālas DNS sekvences ar reāllaika polimerāzes ķēdes reakciju (PĶR) un/vai ar sekvenču sešanu.

Aizdomīgs gadījums:

jebkura vecuma persona ar neizskaidrojamiem akūtiem izsitumiem, kas atrodas PB neendēmiskā valstī

UN

viena vai vairākas no šīm pazīmēm vai simptomiem (kopš 2022. gada 15. marta):

- galvassāpes
- akūts drudža sākums (>38,5 ° C),
- limfadenopātija
- mialģija
- muguras sāpes
- astēnija

UN

kuru klīnisko ainu neizskaidro šādi izplatīti akūtu izsitumu cēloņi: vējbakas, *herpes zoster*, masalas, Zikas vīrusslimība, Denges drudzis, Čikungunjas vīrusslimība, *herpes simplex*, bakteriālas ādas infekcijas, diseminēta *gonokoku* infekcija, primārais vai sekundārais sifiliss, šankroīds, *limfogranuloma venereum*, *granuloma inguinale*, *molluscum contagiosum*,

alerģiska reakcija (piemēram, pret augiem); un jebkuri citi lokāli nozīmīgi izplatīti papulāru vai vezikulāru izsitumu cēloņi.

Varbūtējs gadījums:

persona, kas atbilst aizdomīga gadījuma definīcijai

UN

Viens vai vairāki no šiem apstākļiem:

ir epidemioloģiska saikne ar PB gadījumu:

- tuvs kontakts (seja pret seju), tostarp veselības aprūpes darbinieki bez acu un elpceļu aizsardzības līdzekļiem;
- tiešs fizisks kontakts ar ādu vai ādas bojājumiem, tostarp seksuāls kontakts;
- saskare ar piesārņotiem materiāliem, piemēram, apģērbu, gultas veļu vai piederumiem 21 dienu pirms simptomu parādīšanās PB gadījumam;

informācija par ceļošanu uz pērtiķu baku endēmisku valsti^[1] 21 dienas laikā pirms simptomu parādīšanās;

ir bijuši vairāki vai anonīmi seksuālie partneri 21 dienu laikā pirms simptomu parādīšanās;

ir pozitīvs *ortopoksvīrusa* seroloģiskā testa rezultāts, ja nav veikta baku vakcinācija vai cita zināma *ortopoksvīrusu* iedarbība;

stacionēšana slimības dēļ.

[1] Pērtiķu baku endēmiskās valstis ir: Benina, Kamerūna, Centrālāfrikas Republika, Kongo Demokrātiskā Republika, Gabona, Gana (identificēta tikai dzīvniekiem), Kotdivuāra, Libērija, Nigērija, Kongo Republika, Sjerraleone un Dienvidsudāna .

Vispārēja informācija par pērtiķu bakām

[Skatīt vairāk](#)

Informācija ārstniecības personām

[Skatīt vairāk](#)

Vakcinācija pret pērtiķu bakām

[Skatīt vairāk](#)

<https://www.spkc.gov.lv/lv/pertiku-bakas>